

Cūku bruceloze

Publicēts: 12.04.2021.

Cūku bruceloze ir hroniska, kontagioza infekcijas slimība, kas cūkām raksturojas ar abortiem, dzimumorgānu iekaisumiem un neauglību, radot ekonomiskus zaudējumus cūku saimniecībā. Slimības ierosinātājs ir baktērija *Brucella suis*. Infekcija cūku ganāmpulkos izplatās lecināšanas laikā vai alimentāri.

Pret *B. suis* visuzņēmīgākās ir cūkas, bet var inficēties govīs, meža cūkas, zaķi, stirnas, cilvēki. Savajā cūku brucelozes rezervuārs ir g.k. meža cūkas un zaķi.

Dzīvniekiem klīniskās pazīmes slimības sākuma stadijā raksturojas ar ķermeņa temperatūras paaugstināšanos, depresiju un limfmezglu palielināšanos. Vēlāk parādās kustību traucējumi, palielināts sāpīgums muguras un jostas apvidū, klibums bez redzama iemesla. Vīriešu kārtas dzīvniekiem - orhīta, epididimīta pazīmes, bursītu. Grūsnām cūkām galvenā pazīme ir aborts 2. – 4. grūsnības mēnesī.

Slimības ierosinātājs dzīvnieka organismā var saglabāties līdz mūža beigām, pastāvīgi izdaloties ārvidē no organisma ar urīnu, fekālijām, pienu, izdalījumiem no dzimumorgāniem, abortēto augli un augļa ūdeņiem, mazāk ar spermu.

Slimās un aizdomīgi slimās cūkas neārstē, bet nokauj un pēc veterinārās ekspertīzes rezultātiem izvērtē, vai gaļa ir derīga cilvēku uzturā pēc termiskas pārstrādes.

Ar cūku brucelozi var saslimt arī cilvēki. Slimība cilvēkam norit hroniski un pazīmes var būt neizteiktas. Cilvēks ar brucelozi var inficēties kontakta ceļā no slimiem dzīvniekiem vai ar termiski nepietiekami apstrādātu gaļu, kas iegūta no slimiem dzīvniekiem.

Lai iznīcinātu iespējamo brucelozes ierosinātāju, cūkgaļa pirms lietošanas cilvēku uzturā ir rūpīgi termiski jāapstrādā tā, lai tās iekšējā temperatūra gatavošanas laikā sasniegtu vairāk kā +70C un tāda būtu vismaz 5 minūtes.

Slimība cilvēkam sākas ar nespēku, nogurumu, miega traucējumiem, samazinātām darbaspējām, pasliktinātu ēstgribu; var rasties sāpes krastos, atsevišķos muskuļos vai locītavās, reizēm vakaros ir nelieli drebuļi. Pakāpeniski paaugstinās t (līdz 39—40°), pastiprinās sāpes locītavās un muskuļos, rodas galvassāpes, stipra svīšana.

Brucelozei raksturīga viļņveida t° maiņa, katrs t° vilnis ilgst 2—3 nedēļas. Starp atsevišķiem viļņiem uz dažām dienām vai nedēļām iestājas bezdrudža periods. Dažkārt sākumā slimnieka pašsajūta ir apmierinoša, tomēr vērojama ilgstoši paaugstināta t°, kurai pēc laika pievienojas brucelozei raksturīgie simptomi — locītavu bojājumi ar pārejošām sāpēm akūtās brucelozes gadījumā vai ar ilgstošām pārmaiņām lielajās locītavās (gūžas, ceļa locītavā) hroniskās brucelozes gadījumā (pastiprinās poliartrīts).

Nervu sistēmas traucējumi izpaužas atsevišķu nervu iekaisumā (neirīts, pleksīts). Dažreiz rodas īpatnējs iekaisums plaušās, kā arī pārmaiņas aknās, liesā, dzimumorgānos.

Vairāk informācijas par brucelozes pazīmēm cilvēkiem iespējams atrast interneta vietnē [neslimo.lv](https://www.pvd.gov.lv/lv/cuku-bruceloze).

<https://www.pvd.gov.lv/lv/cuku-bruceloze>